

SV fordømmer Tyrkias brudd mot internasjonal rett og menneskerettigheter

Tyrkia har under president Erdoğan beveget seg i en autoritær retning hvor ytringsfriheten og organisasjonsfriheten stadig blir innskrenket. Tyrkiske myndigheter har brukt antiterrorlovgivning til å fengsle flere ledende journalister, menneskerettighetsforsvarere, og politiske motstandere med tiltaler basert på tilknytning til terrorgrupper eller propaganda for terrororganisasjoner. Pressefrihetsorganisasjoner har advart mot en ny lov om desinformasjon som legger opp til utstrakt sensur og kriminalisering av journalistikk, og at det er en spesielt bekymrende utvikling i opptakten mot valget i mai 2023.

Ifølge Human Rights Watch har den tyrkiske regjeringen i 2022 fortsatt en kampanje for å kriminalisere det kurdiske opposisjonspartiet Peoples' Democratic Party (HDP), som har 56 seter i det tyrkiske parlamentet. En tiltale mot HDP tatt ut i landets konstitusjonelle domstol søker å bannlyse 451 politikere og partimedlemmer fra politisk aktivitet i 5 år og å beslaglegge partiets eiendeler, som i praksis kan føre til en nedstengning av partiet like før valget. Dette føyer seg inn i rekken av tilfeller hvor partier som i stor grad representerer kurdere har blitt tvangsnedstengt og er en del av regjeringspartiet AKPs nasjonalistiske politikk som går særlig på bekostning av etniske og religiøse minoriteter.

Tyrkia har de siste årene ført en aggressiv utenrikspolitikk med militære angrep og okkupasjon av områder i Syria og Irak som grenser til Tyrkia. Angrepene har særlig vært retta mot den kurdiske befolkningen. Det er rapportert om pågående og omfattende menneskerettighetsbrudd mot sivilbefolkningen av tyrkiske styrker og tyrkisk allierte militære grupper i områder kontrollert av Tyrkia. Ifølge en FN-oppnevnt undersøkelseskomisjon har Tyrkia ansvar for å overholde menneskerettigheter og beskytte sivilbefolkningen i områder de kontrollerer i Syria. Kommissjonen konkluderer at det er rimelig grunn til å tro at tyrkiske angrep mot Syria i første halvdel av 2022 utgjør krigsforbrytelser. Tyrkiske angrep mot mål i Syria i november 2022 drepte minst 10 sivile og har ført til en drastisk forverring av den humanitære situasjonen for sivilbefolkningen.

Erdoğan endret politisk kurs i 2015 og har siden da ført en stadig mer høyrenasjonalistisk politikk for å sikre seg flertall. Denne konservative dreiningen har forverret situasjonen for kurdere, andre minoriteter, kvinner og skeive. Under unntakstilstanden i 2016-2018 ble en rekke organisasjoner nedstengt. I 2021 trakk Tyrkia seg fra Europarådets konvensjon om vold mot kvinner. Den siste tiden har Erdoğan utnyttet Tyrkias NATO-medlemskap og den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa til å forsøke å svekke vernet av menneskerettighetene internasjonalt.

SV fordømmer de gjentatte bruddene mot internasjonal rett og menneskerettigheter begått av tyrkiske myndigheter både mot egen befolkning og mot sivilbefolkningen i naboland. SV er sterkt bekymret for den stadige innskrenkingen av ytringsfrihet og organisasjonsfrihet i landet, og SV fordømmer den systematiske forfølgelsen av journalister, menneskerettighetsforsvarere, og politiske motstandere i Tyrkia. SV fordømmer de gjentatte angrepene og okkupasjonen av områder i Syria og Irak, som utgjør et klart brudd på folkeretten.

Med de tyrkiske myndighetenes systematiske brudd på menneskerettighetene blir internasjonal solidaritet ekstra viktig. SV mener at Norge må stille opp med humanitær hjelp til de jordskjelvrammede områdene og bidra i gjenoppbyggingen i både Tyrkia og Syria.

SV krever at norske myndigheter:

- Fordømmer tyrkiske myndigheters bruk av antiterrorlovgivning til å straffeforfølge og fengsle legitime politiske motstandere, journalister og menneskerettighetsforkjempere.
- Bruker diplomatiske og offentlige kanaler for å legge press på Tyrkia for å løslate politiske fanger, og for å forhindre en ulovlig nedstengning av HDP.
- Jobber aktivt for å styrke ytringsfriheten og organisasjonsfriheten i Tyrkia.
- Fordømmer de folkerettsstridige tyrkiske angrepene mot mål i Syria og Irak og de pågående menneskerettighetsbruddene mot sivilbefolkningen i områder i Syria og Irak kontrollert av Tyrkia.